

Nakkilan kunnanhallitus,
PL50, 29251 Nakkila
kirjaamo@nakkila.fi

Viite

Lausuntopyyntö 26.1.2026

Aihe**Nakkila, Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutos ja laajennus**

Nakkilan kunta on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa osayleiskaavamuutoksesta, jonka tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimalan sijoittuminen Pakkalankallion suunnittelualueelle.

Suunnittelualue on pääosin metsämaata, jossa osayleiskaavan muutos koskee voimassa olevan Nakkilan Taajamaosayleiskaavan mukaista maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Suunnittelualan pinta-ala on noin 63 ha, josta kaavamuutosaluetta on noin 37 ha ja kaavan laajennusaluetta noin 26 ha. Hankkeessa tuotettu sähkö on alustavasti suunniteltu siirrettäväksi kaava-alueen koillispuolelle rakennettavalle Hormiston sähköasemalle joko maakaapelilla tai ilmajohtolla. Sähkönsiirtoreitin pituus on noin 1 km.

Alueella on voimassa Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 (2019), jossa alue on osoitettu merkinnällä MU (Maa- ja metsätal. valt. alue, ulkoilun ohj. tarvetta) sekä maisemallisesti tärkeäksi alueeksi. Maisemallisesti tärkeää aluetta koskee suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä.

Lisäksi hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, Leistikjärven kulttuurimaisema, jota koskee suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja

ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Nakkilan yleiskaavassa (2015) alue on osoitettu merkinnällä MU (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta). Alueella on maa-ainesten ottaminen kielletty luonnonympäristön arvojen ja maisema-arvojen takia. Alueella on merkittäviä kallioalueita, maisemallista arvoa Leistilänjärven kulttuurimaisemaa rajaavana selänteinä ja alue on virkistyskäytön kannalta merkittävä. Alueen virkistyskäyttöä tulisi kehittää kokonaisuutena Ulvilan Massin ulkoilualueen kanssa. Merkinnällä on osoitettu ulkoiluun käytetty metsäselänne Leistilänjärven pohjoispuolella.

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Suunnittelualueella ei sijaitse asuinrakennuksia. Lähin asutus sijoittuu noin 100 – 250 m etäisyydelle suunnittelualueen etelä-, lounais- ja koillispuolelle. Massinmajan liikuntakeskus ja ulkoilualue sijaitsevat noin 400 m päässä suunnittelualueen pohjoispuolella Ulvilan kaupungin alueella.

Hankkeesta on toteutettu maisemaselvitys (Envineer) ja arkeologinen selvitys (Maanala 2025). Maisemaselvityksen mukaan vaikutusten suuruus on kokonaisuudessaan arvioitu keskisuureksi.

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankealueelta ei ennen arkeologista selvitystä tunnettu muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita. Inventoinnissa muinaisjäännöksiä ei tunnistettu. Inventointiraportissa kaksi kaava-alueen pohjoisrajalla sijaitsevaa rajapyykkiä on arvotettu muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Museoviraston tulkinnan mukaan kiinteistöjen rajapisteitä osoittavat edelleen käytössä olevat rajapyykit eivät ole muita kulttuuriperintökohteita. Inventointiraportissa nimetty Pakkala 1 rajamerkki voidaan kuitenkin arvottaa muuksi arkeologiseksi kohteeksi, sillä se osoittaa myös Nakkilan Pakkalan ja Ruhaden kylien välistä rajaa (kohteen tiedot kts. <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000096059>). Kaavakartalle kohde merkitään kohdemerkinnällä **ark**. Sitä koskeva kaavaluonnoksessa oleva määräys on oikeanlainen. Muun arkeologisen kohteen tiedot tulee myös päivittää kaavaselostukseen.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Hankealue sijaitsee maakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella, Leistilänjärven kulttuurimaisema sekä maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristöalueen välittömässä läheisyydessä.

Vaikka hankealue ei sijoitu suoraan aukeille peltoalueille, on alueelle kaavailulla toiminnalla kuitenkin vaikutus maisemaan ja se on ristiriidassa niin kohteen maisemallisten arvojen kuin virkistysarvojenkin kanssa. Museo katsoo, että kaavamuutos on ristiriidassa sekä voimassa olevan vaihemaakuntakaavan että vireillä olevan Satakunnan maakuntakaava 2050 kanssa. Niissä alue on osoitettu paitsi maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi, myös merkinnällä Mu (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta). Lisäksi vireillä olevassa Satakunnan maakuntakaavassa alue on osoitettu ekologiseksi viherkäytäväksi. Edellä mainituiden seikkojen takia museo ei puolla kaavamuutosta tällaisenaan. Satakunnan Museo muistuttaa myös vireillä olevasta alueiden käyttölain päivityksestä, jossa pyritään ohjaamaan, ettei aurinkovoimahankkeita tulisi merkittävässä määrin osoittaa metsäalueille.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Johanna Rinne
Lounais-Suomen elinvoimakeskus/kirjaamo
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä